

"Här hämta vi kraft och lefnadsmod! – badliv, turistliv och sommargäster i Tylösand och Frösakull genom tiderna"

Tältstaden vid riksdagsmarknad i mitten av 1900-talet med bilor, till och med motorbåtar i en sälj blandning

De snörräta raderna av tält blir Sveriges största stugby

De första tältarna anlände till Tjuvahålan inför sommaren 1921. Bröderna Bengt, Erik och Hilding Djurberg och fyra-fem av deras jämnåriga kamrater njuter av utsikten över Laholmsbukten när de slår ner sina tältpinnar i Tjuvahålan vindskyddade grönska eller på betesängarna nedanför Carlsberg – traktens enda lantbruk.

De tidiga tältgästerna reser enkla "toppatält" med en stång i mitten. Som närmaste grannar har de Tullverkets personal och horder av betande kor. (...)

Badrestaurangens personal och gäster förfasar sig över det unga tältfolket. De hör av sig till polisen och klagar över att det eldas i skogen, tältas bland klitterna och grisas ner med papper och potatisskal.

"Ha vi nu fått en vallfartsort till vilken kommunikationerna se ut att kunna bli ordnade så bör det icke få tillåtas en del personer att göra det otrevligt för övriga besökare", skriver Hallandsposten i maj 1921.

Även Johan Hallberg, vd för AB Tylösands Havsbad, reagerar. Han inser att tältarna inte ger Tylösandsbolaget några nämnvärda intäkter. Och han blir förskräckt över hur oansvarigt de handskas med sina tändstickor.

Tältstaden idag

TÄLTSTADEN – De snörräta raderna av tält blir Sveriges största tältby

Tylösand blir på 1920-talet en tudelad badort. Uppe vid Tylösands restaurang utvecklas ett mondänt badliv med tillresta badgäster och nybyggda sommarvillor. Nere vid Tjuvahålan reser arbetargrabbar från Halmstad sina tält för lata dagar med sol och bad. Det är högt och lågt – socialt, prismässigt och geografiskt. Det ena är exklusivt, det andra inkluderande.

De första tältarna anländer till Tjuvahålan inför sommaren 1921. Bröderna Bengt, Erik och Hilding Djurberg och fyra-fem av deras jämnåriga kamrater njuter av utsikten över Laholmsbukten när de slår ner sina tältpinnar i Tjuvahålan vindskyddade grönska eller på betesängarna nedanför Carlsberg – traktens enda lantbruk.

De tidiga tältgästerna reser enkla "toppatält" med en stång i mitten. Som närmaste grannar har de Tullverkets personal och horder av betande kor. (...)

Badrestaurangens personal och gäster förfasar sig över det unga tältfolket. De hör av sig till polisen och klagar över att det eldas i skogen, tältas bland klitterna och grisas ner med papper och potatisskal.

"Ha vi nu fått en vallfartsort till vilken kommunikationerna se ut att kunna bli ordnade så bör det icke få tillåtas en del personer att göra det otrevligt för övriga besökare", skriver Hallandsposten i maj 1921.

Även Johan Hallberg, vd för AB Tylösands Havsbad, reagerar. Han inser att tältarna inte ger Tylösandsbolaget några nämnvärda intäkter. Och han blir förskräckt över hur oansvarigt de handskas med sina tändstickor.

Johan Hallberg går så långt som till att påstå att "den ogenerade tältningen" och den ansvarslösa hanteringen av eld är på väg att skapa "en av de värsta farorna på Tylösand".

Johan Hallberg har byggt embryot till en av Sveriges ledande badorter vid randen av en tätbevuxen skog. Markerna är täckta med kvistar och ris. Under varma somrar kan det torra skogslandskapet bli en gigantisk brandhärd. (...)

Johan Hallberg beordrar Tylösandsbolagets ordningsman Oscar Meuller att prata allvar med det unga tältfolket. När de lovar att undvika skogspartierna – och inte längre ägna sig åt "svedjebruk" bland furuträden – anser sig Johan Hallberg ha fått bukt med tältmissbruket. (...)

Situationen förbättras ytterligare några år senare, först när Johan Hallberg övertygar Söndrums kommunalnämnd att förbjuda primuskök och annan eld inom Tylösands flygsandsplantering, därefter när Johan Hallberg får möjlighet att kräva tältfolket på avgifter.

När Halmstad stad köper Tyludden 1922 får...

Utdraget ur boken är publicerat med benäget tillstånd av Erik Magnusson, april 2024